

[Pürschel.]

han er med i Arbejdet, og om den anden formodes det altsaa — hver for sig er besjælet af en ærlig og oprigtig Villie til at gavne Landet og gavne den Sag, det drejer sig om, gennem det Arbejde, de gør. Jeg tror aldrig, man vinder noget ved at tilsele hinandens Motiver — og dette maa jeg maaske have Lov til at adressere til et stort konservativt Blad paa den ene Side og paa den anden Side til den højtærede Statsminister, som i en anden Forbindelse, nemlig under Valgkampen i Aar, har gjort sig skyldig i den beklagelige Fortalelse at sige, at det konservative Parti brugte Forsvarssagen i partipolitisk Øjemed. Jeg gaar ud fra, at dette er en ren og skær Fortalelse, eller ogsaa er det et misvisende Referat, men jeg nævner det her for at give Statsministeren Lejlighed til at tage Afstand fra denne Udtalelse; jeg gaar som sagt ud fra, at han ikke kan have sagt det eller i hvert Fald ikke have sagt det, uden at det er en Fortalelse.

Dernæst vilde jeg gerne gøre nogle Bemærkninger af almindelig politisk Karakter. Jeg har efter megen Vaklen bestemt mig til at gøre det. Jeg mener det i og for sig rigtigt, at de politiske Betragtninger, der skal fremføres fra et Parti ved Finanslovens første Behandling, skal, hvor ikke ganske særlige Forhold gør sig gældende, fremsættes af Partiets Førstemand, af dets Formand og politiske Ordfører. Almindeligvis vil jo kun de Betragtninger, som han gør gældende, have en saadan Vægt, enten i sig selv, ved den Skarpsindighed, de er Udtryk for, eller i Kraft af den Plads, han staaer paa, eller i lykkelige Tilfælde af begge Grunde, at det er berettiget at paakalde Offentlighedens Interesse for dem.

Naar jeg, skønt jeg erkender denne Betragtningens Rigtighed, dog har ment at turde forsøge at paakalde Tingets og derigennem Offentlighedens Opmærksomhed for de følgende Udtalelser, er det, fordi det nylig stedfundne Landstingsvalg efter min Mening indeholder et saadant Memento til Venner af en borgerlig Politik her i Landet, at en aaben og uforbeholden Drøftelse af denne Politikens Fremtidsmuligheder er paakrævet, og da nu ingen anden efter mit Skøn har gjort det, vil det forhaabentlig ikke findes urimeligt og forhaabentlig slet ikke findes arrogant, at jeg, forinden jeg synker tilbage i den, om jeg saa maa sige naturlige Ubemærkethed, gør Rede for mit Syn paa en borgerlig Politik, og indenfor denne paa en konservativ Politik, Muligheder.

Jeg ser saaledes paa Landstingsvalget,

at det viser to Ting, som konservative og i det hele taget borgerligt interesserede Vælgere bør lære af. Det viser for det første, at den af Regeringen førte Politik bedre har været i Stand til at holde sammen paa Venstres Vælgere end paa vore — dette er jo ikke noget, som det vil være Venstre ubehageligt at høre. Og det viser for det andet — og det synes jeg er mere betænkeligt —, at Ministeriet Madsen-Mygdals Politik ikke er tilstrækkelig bred til at danne Grundlag for en borgerlig Politik: Sammenligner man de to sidste Valg, vil det meget let ses, at en Fortsættelse af Linien fra Valget i 1926 vilde sikre et borgerligt Styre hvilende paa Venstres og konservative Stemmer i en lang Fremtid. En Fortsættelse af Linien fra Valget i 1928 betyder, at Muligheden for et saadant Styre meget hurtigt vil være endeligt afsluttet.

Jeg tror ikke, nogen, som er i Stand til at anlægge en politisk Betragtning, vil benægte Rigtigheden af denne Grundbetragtning, og det, Vælgerne udtalte ved sidste Valg, var altsaa dette, at en Fortsættelse af Ministeriet Madsen-Mygdals Politik med Sikkerhed fører til borgerligt Styres Undergang.

For mig kommer denne Kendelse ikke overraskende. Jeg har Gang paa Gang fra denne Plads forestillet Ministeriet, at det ved at gøre Indrømmelser til den Politik, for hvilken jeg har været Talsmand, vilde sikre sig et bredt og solidt Flertal ud i en lang Fremtid. Ministeriet har imidlertid ikke ønsket det saaledes.

Har Ministeriet ønsket at føre en borgerlig Politik, eller har det ønsket at føre en Venstrepolitik? Dette Spørgsmaal besvarer jeg saaledes, at Ministeriet har ikke ønsket at føre en borgerlig Politik, Ministeriet har ønsket med konservativ Støtte at føre en Venstrepolitik. Det er et for en Venstreregering i og for sig meget naturligt og tiltrækkende Maal, men som jeg Gang paa Gang har haft Lejlighed til at sige og nu siger her antagelig for sidste Gang: dette Maal kan ikke i det lange Løb gennemføres. Det er jo fra et Venstresynspunkt en overmaade tiltalende Politik, ved passende Lejligheder at vifte med et borgerligt Styre og saa alligevel at føre en Politik alene efter Venstres Standpunkt paa alle de Punkter, hvor der er en dybtgaaende Forskel, og det er efter min Mening i høj Grad det, der er sket.

Men naar man nu spørger: hvorledes har det været muligt? ja, saa er Forklaringen jo den, at den Politik, Venstre vilde, og som det gennemførte, i mange Træk lignede